

Punkt 3.

Drøftelse af budget 2018: Temadrøftelse af vikardækning, vikarsituationen generelt

2017-014085

Skoleforvaltningen indstiller, at Skoleudvalget orienteres og drøfter temaet og tilkendegiver i hvilket omfang konklusionerne skal indgå i det videre arbejde med budget 2018.

Beslutning:

Drøftet.

Skoleudvalget ønsker, at igangsætte en videndelingsproces omhandlende 'god vikardækning' på skolerne med henblik på at skabe et vidensgrundlag, der kan være med til at kvalificere skolernes anvendelse af vikarer.

Skoleudvalget lægger vægt på, at der i videst muligt omgang bruges uddannede lærere og pædagoger som vikarer.

Jørgen Hein og Helle Frederiksen var fraværende.

Sagsbeskrivelse

Indledning

Sagen behandles, da den indgår som en del af "Budgetrapport 2018" som en af de temadrøftelser, som skoleudvalget har besluttet på sit møde den 7. marts 2017.

I forhold til de udvalgte temadrøftelser kan udvalget tage stilling til, om temaet skal indgå i de økonomiske prioriteringer i budget 2018-2021, om der ønskes yderligere behandling, eller der vil være tale om, at temaet indgår i de vurderinger og arbejdsplaner, der vil være en del af det fremtidige arbejdsgrundlag for Skoleforvaltningen.

"Budgetrapport 2018" kommer til behandling i Skoleudvalget i juni og august måned, hvor Skoleudvalgets beslutning i forhold til temaet vil indgå.

Baggrund/beskrivelse

Vikardækning ved lærerfravær

En afdækning af vikarsituationen i 2015 og 2016 viste, at der er stor forskel på, hvordan lærerfravær dækkes, og hvem der varetager opgaven med at vikardække.

I mange tilfælde har de enkelte skolebestyrelser besluttet principper for vikardækningen for lærere, og der er på de enkelte skoler forskelle i principper og håndtering. Der er således forskellige typer af vikardækning, som benyttes i varierende grad på skolerne.

Generelt gælder, at mange timer i de yngste årgange er dobbeltdækket af lærer og pædagog, og ved sygdom i disse timer indsættes der ikke nødvendigvis vikar. Derudover arbejder en række skoler efter det princip, at lærerne tilføres ekstra timer ud over den almindelige undervisning (eksempelvis 25 timer) i forbindelse med skoleårets planlægning. Dette sikrer, at disse lærer kan benyttes til at dække korttidsfravær i eget team. På andre skoler ansættes ekstern vikar til kortere og længere fravær.

Ofte benyttes de forskellige modeller fleksibelt og i varierende omfang på skolerne, og der er således en bred variation i de vikarløsninger, der findes på skolerne.

Øvrig vikardækning

Pædagoger og medhjælpere vikardækkes primært i fritidsdelen, og normalt af ekstern vikar. Pædagoger i skoledel vikardækkes primært internt.

Sekretær og teknisk serviceledere vikardækkes normalt kun ved længerevarende fravær.

Henvisning til planer og politikker

Jf. folkeskolelovens § 28, stk. 1 skal undervisningen i folkeskolens 1.-10. klasse varetages af undervisere, der har gennemført uddannelsen til lærer i folkeskolen eller anden læreruddannelse, som er godkendt af ministeren. Det fremgår af § 28, stk. 2 at undervisningen også kan varetages af personer med særlige kvalifikationer til at undervise i de enkelte fag (faglærere).

Grundet udfordringer med at rekruttere undervisere, der opfylder folkeskolens kvalifikationskrav, har ministeriet i en årrække accepteret en anden praksis, hvilket i 2015 fik ombudsmanden til at rette henvendelse til ministeriet, og den 27. februar 2017 godkendte Folketinget lovændringen, der bringer praksis i overensstemmelse med lovgivningen.

Af paragraf 30C fremgår det nu *"I helt særlige tilfælde, hvor det ikke er muligt at ansætte personer som nævnt i §§ 28, 29, og 30 b til at varetage undervisningen i børnehaveklassen og i 1.-10. klasse, kan kommunalbestyrelsen fravige lovens §§ 28, stk. 1, 1. pkt., 29, 1. pkt., 29 a, 1. pkt., og 30."* Lovændringen træder i kraft 1. august 2017.

Vurdering

Generelt er det forvaltningens vurdering, at løsninger ift. vikardækning hænger sammen med hensynet til hhv. eleverne og lærerne.

For eleverne vil det ofte være sådan, at kendte voksne/lærere er at foretrække, da dette er mest trygt for eleverne og skaber de bedste vilkår for læring. Det taler for modeller, der løser vikardækningen i teams eller lignende. Lokal vikardækning i teams kan dog bidrage med uforudsigelighed i lærernes hverdag, da det kan gå ud over den planlagte forberedelsestid, teamsamarbejde og andet, hvis lærere pludselig skal vikardække for kollegaer. Ofte vil vikardækning i teams dog give den bedste kvalitet for eleverne.

De store variationer i skolestørrelser og forhold gør dog, at optimale løsninger i de konkrete situationer kan variere fra skole til skole. De nuværende rammer med decentral vikarforpligtelse er fleksible og ubureaukratiske, og de giver skoleledelserne mulighed for at vælge de løsninger, der giver den bedste kvalitet i selve vikardækningen og for skolen som helhed.

Økonomi og nøgletal

Tildeling af vikarressourcer til korttidsfravær - almenområdet

Skolerne tildeles vikarressourcer til korttidsfravær fordelt de forskellige personalegrupper på almenområdet.

Lærere: Vikarressource til lærerne tildeles til skolens kronebevilling. Ressourcen udgør 2% af lærernormeringen, hvilket svarer til, at der tildeles ca. 33 timer til vikardækning for hver lærer. Den samlede vikartildeling til lærere er 12,5 mio. kr. årligt.

Pædagoger: Til pædagoger tildeles skolen 3% i vikarressource til pædagoger i skoledel, DUS, MiniDUS, vuggestue og landsbyordning. Der gives ikke vikarressource til understøttende undervisning og DUS II. I den nye ressourcemodel til specialområdet er tildelingen incl. vikartimer. Når vikarressourcen sættes i forhold til den samlede pædagogbevilling, svarer tildelingen til 2,3% på almenområdet. Den samlede vikartildeling til pædagoger er 6 mio. kr. årligt.

Rengøring: Til rengøring tildeles kr. 3,25/rengøringstime, hvilket svarer til 2%. Den samlede vikartildeling til rengøringspersonale er ca. 1,3 mio. kr. årligt.

Andet: Der tildeles ikke vikarressourcer til pædagogmedhjælpere, tekniske serviceledere og skolesekretærer.

Længerevarende fravær

Ud over den tildelte ressource til kortere fravær tildeles skolerne compensation for længerevarende fravær og barsel- og graviditetsgener.

For længerevarende fravær over 5 uger tilføres skolerne 85% af timerne, mens de første 5 uger skal dækkes af skolens egen vikarbevilling. Ved barsel- og graviditetsgener tilføres skolerne 100% dækning af timerne.

En forudsætning for at skolerne tilføres kompensation er, at fraværet er indberettet, således der indgår dagpengerefusion.

Kompensationsreglerne gælder for de medarbejdergrupper, der er timestyret, hvilket er lærere, pædagoger, pædagogmedhjælpere, rengøringspersonale, teknisk serviceledere/medarbejdere og skolesekretærer.

Udgiften til kompensationsmodellen for længerevarende fravær er 30 mio. kr.

Handlemuligheder

Skoleudvalget kan på baggrund af temadrøftelsen blandt andet vælge at

- Ensrette vikarressourcetildelingerne for de nævnte personalegrupper,
- Ensrette tildelingen, så alle vikarressourcer tildeles samme sted; enten på timebevillingen eller på kronebevillingen
- Igangsætte en videndelingsproces omhandlende 'god vikardækning' på skolerne med henblik på at skabe et videngrundlag, der kan være med til at kvalificere skolernes beslutninger på vikarområdet.